



BUSSUMER BIEGEL EERSTE MET ZOMERHUIS

Joseph Biegel op Schiermonnikoog

Een jaar na de dood van zijn vrouw Anna in oktober 1896 kocht Joseph Biegel, de oprichter van de Bussumse Verfraaiingsvereniging (1879) die tot doel had Bussum aantrekkelijk te maken voor forensen, grond voor een zomerhuis op Schiermonnikoog. Kennelijk was hij er al eerder geweest, wellicht om verlichting te vinden voor de ziekte van zijn vrouw. Op Schiermonnikoog vonden namelijk al sinds 1866 's zomers 'zeebaden onder strikte medische begeleiding' plaats. In 1887 was er een groot badhotel gebouwd om de zomergasten onder te brengen.

Bevordering vreemdelingenverkeer

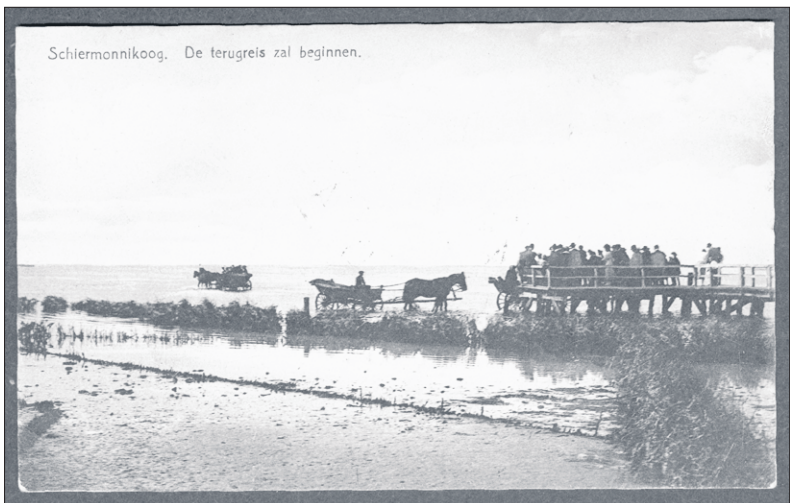
Twee jaar later haalde Biegel opnieuw de krant. Op 3 augustus 1899 riep hij een vergadering van goeude burgers bijeen met het plan een *Vereeniging tot verfraaiing en tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer naar Schiermonnikoog* op te richten. Het doel van de vereniging zou zijn het bevorderen van betere communicatie met het eiland, 'het uitlokken van het bezoek van vreemdelingen en hunne vestiging' en het maken van gepaste reclame. Verder kreeg de vereniging tot taak allerlei inlichtingen te geven, aanplantingen



■ Baders met het Badhotel erachter. (foto Leeuwarder Courant)

Op 23 juli 1897 schreef de Nieuwe Haarlemsche Courant "De eigenaar van het eiland Schiermonnikoog, Graaf Bernstorff, heeft deze dagen een perceel bouwterrein, gelegen aan de badweg aldaar, in erfpacht verkocht aan de heer Biegel, te Bussum, die daar binnenkort de eerste villa zal laten verrijzen." Mogelijk reisde Biegel per trein naar Groningen. Dat was

langs wegen te maken, wandelingen uit te zetten, rustbanken te plaatsen en inrichtingen van algemeen nut en vermaak tot stand te brengen. De aanwezigen waren zo enthousiast over zijn plan, dat al twee dagen later opnieuw een vergadering werd belegd waarin werd overgegaan tot het samenstellen van een bestuur. Biegel stelde een aanzienlijk bedrag ter



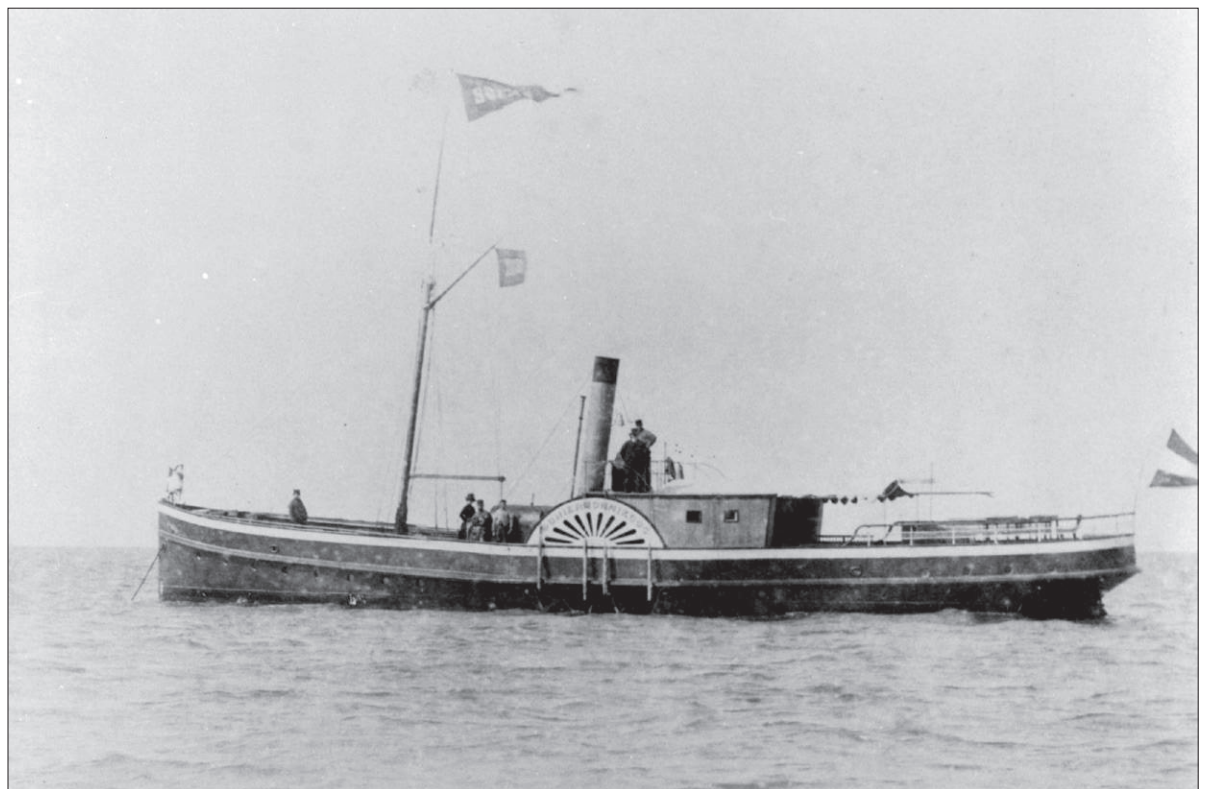
■ Zogenaamde "opperitkarren" brachten de toeristen van en naar de rede. (foto Zuiderzeemuseum)

echter nog een tijdrovende aanpak, omdat het traject grotendeels een enkel spoor had. Comfortabeler was het wellicht vanuit Amsterdam per stoomboot naar Harlingen te reizen, vanwaar een trein naar Groningen ging. Vanuit Groningen reisde hij met de stoomboot 'Sophia' van kapitein Brands naar Schiermonnikoog.

beschikking als beginkapitaal en bracht ook meteen een conceptvoorstel voor een Reglement van de op te richten vereniging in. Dit reglement bleek grotendeels conform het in 1879 aangenomen reglement van de Verfraaiingsvereniging in Bussum.

Erevoorzitter

Blijkens de notulen van de verga-



■ Stoomboot 'Sophia'. (foto Zuiderzeemuseum)

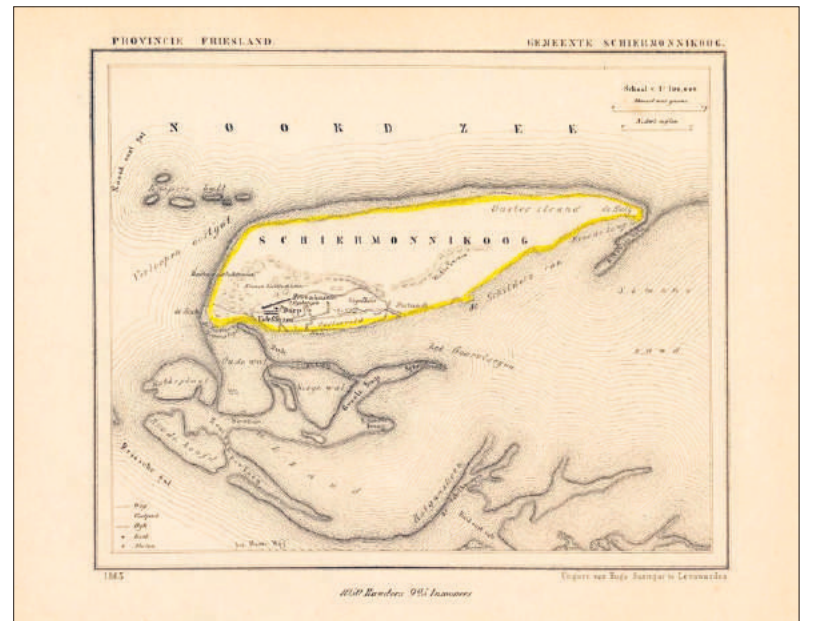
dering was het juist gekozen bestuur van de nieuwe vereniging zo onder de indruk van de passie, het charisma en werkdrijf van de heer Biegel dat het hem ter plekke benoemde tot zijn Erevoorzitter. Biegel bedankte hen hartelijk voor deze benoeming,

Het pas benoemde bestuur benoemde de heer Biegel tot zijn Erevoorzitter

maar zei vervolgens wel dat hij hiermee niet monddood wilde zijn gemaakt, maar, bruisend van energie, een actief werkzaam aandeel in de opbouw van deze nieuwe vereniging zou willen leveren. Het bestuur stelde voor om het werkzame deel van de heer Biegel in het huishoudelijk reglement te verwoorden. Enkele vergaderingen later werd dit reglement behandeld en goedgekeurd, maar over de inhoud van de inbreng van Biegel is in de notulen van de betreffende vergadering niets vermeld. In de notulen van de volgende vergaderingen is ook niets meer te vinden over Biegel en zijn activiteiten in de nieuwe vereniging.

VVV

Een mogelijke verklaring hiervoor is dat het in 1901 lastig werd op Schiermonnikoog te komen. Graaf Bernstorff verkocht het eiland aan Dr. Schiff en subsidieerde daarom niet langer de stoomboot Sophia van kapitein Brands, waardoor deze de overtochten staakte. Het badhotel bleef dat jaar gesloten omdat er nauwelijks badgasten kwamen. Weliswaar werd in 1902 de dienst hervat,



■ Kaart van Schiermonnikoog met ondiepten 1867 (afbeelding Bol.com)

maar het moet voor Biegel een lastige situatie geweest zijn. Hoe het ook zij: de vereniging werd een groot succes. De VVV van Schiermonnikoog beschouwt het stichten van de vereniging voor vreemdelingenverkeer door Joseph Biegel als haar startpunt. Dit jaar viert de VVV dan ook haar 125-jarig bestaan. Het kwartaal-

blad voor de toeristen *Lytje Pole* ('Klein Heuveltje,' de koosnaam voor het eiland) zal dit jaar aandacht aan Joseph Biegel besteden.

Bronnen: inlichtingen van de redacteur van *Lytje Pole* en enkele kranten uit die tijd.

Eric Bor



■ Wandelroute het 'Jacobspad'. (foto Zuiderzeemuseum)